

אנה הרמן שלושה שירים

סתיו תשס"ו

היא מתה לבדה בחדר הסגור.
היא מתה לבדה מאחורי הדלת.
כי לא הייתה לה ילד, לא הייתה לה גור.
כי לא הייתה לה גור, כי לא הייתה לה ילד.

הסתו קרב. מחויץ לחדר הסגור
הסתו כתב תוים של אפל ושל דלף.
ולא הייתה לה ילד, לא הייתה לה גור.
היא מתה לבדה מאחורי הדלת.

בטנה הייתה ריקה. הייתה לה קר ברחם.
היא לא מרחה משחת לחות על כף ידה.
היא לא מרחה חמאה ודבש על פת הלחם.

ולא הייתה לה ילד, לא הייתה ילדה.
היא מתה לבדה, כי הימים חלפו.
היא מתה לבדה בחדר הקפוא.

דלקת בשן

זֶה לֹא חֵידֵק וְלֹא כְמוֹ חֲבוּרָה בְּכֶרֶךְ
מֵה שְׁחָדֵר לִי דָרֵךְ שֶׁן שְׁבוּרָה בְּפֵה
הוּא גַל שֶׁל חֲרָדָה: מֵה שְׁחָדֵר לִי דָרֵךְ
הַשֶּׁכֶר שֶׁבִשְׁוֹן. לִפְחָד אֵין מֵרְפֵא.
זֶה לֹא חֵידֵק וְלֹא כְמוֹ חֲבוּרָה בְּכֶרֶךְ.

טְלִי, אֵל תִּלְכִי עַכְשָׁו. אֲנִי פּוֹחֶדֶת
לְהִשָּׂאֵר לְבַד בְּחֶדֶר הַחֲשׂוּךְ.
בְּחֶשֶׁךְ הַנּוֹדֵד בְּמֵרְחֵבֵי הַחֶדֶר
הַמְּנוּרָה כְּבוּיָה וְהַיִּילוֹן מְשׁוּךְ.
טְלִי, אֵל תִּלְכִי עַכְשָׁו. אֲנִי פּוֹחֶדֶת.

טְלִי, אֵת הֶרְאִית לִי כְּמֵה נְסוּגוֹתַי.
זָחִלְתִּי חֲזָרָה לְבֵית הֶרְאִשׁוֹן.
זָחִלְתִּי חֲזָרָה לְרַחֵם קֶר וְגוֹתִי
וְאֵת רֵאִית שְׁלֹא יִרְעֵתִי אֵיךְ לִישׁוֹן.
טְלִי, אֵת הֶרְאִית לִי כְּמֵה נְסוּגוֹתַי.

הַנִּיחִי לִי אֵת חֵם גּוֹפֶךְ לְטַעַם כְּמוֹ לֶחֶם.
חַיִּי הֵם בְּמִדְבָּר וְאֵת פְּתוּחֵי הַמֶּן.
אֵל תִּפְתַּחֵי לִי אֵת הַדְּלֵת וְלִלְכֵת
הַחוּצָה תִּשְׁלַחֵנִי כִּי עֵבֶר הַזְּמַן.
הַנִּיחִי לִי אֵת חֵם גּוֹפֶךְ לְטַעַם כְּמוֹ לֶחֶם.

אֲנִי עֵבֶר עוֹר וְאֵת חֲשֻׁכַת הֶרְחֵם.
זֶה הַמְּקוֹם שֶׁבּוֹ לַחֲלִי אֵין דְּרִיסֵת
כַּף רֶגֶל. זֶה חֲלָקָה שֶׁל חֶשֶׁךְ מֵתְאַרְרֵךְ, אֵין
דְּלֵתוֹת פְּתוּחוֹת, אֵין צֶהַר, אֵין וִילוֹן מוֹסֵט.
אֲנִי עֵבֶר עוֹר וְאֵת חֲשֻׁכַת הֶרְחֵם.

התות הקטן

"התות הקטן פזז בתוך השלהבת
ובקטרים פנה הודו נתעטף עגמומית"
דליה רביקוביץ

בחויץ ירד השלג, ופתותים של אפר
היו נופלים לאט-לאט אל ראתה.
כי היא היתה בת תשע או כמעט בת עשר
והיא עמדה על סף ההתבגרות עתה.

והרופא אמר: "צריך לכרות לה קבר
בשלג, כמו לו לא היה פניצילין",
כי כך למשבתה היה לועג הגבר
וכך אל מול חרדת אמה היה מלין.

אותה העת היו לה נצני שדים.
דלקת התפתחה מתחת לבליטות
הכה כואבת שם. האם לכל ילדה עם
התבגרותה יש רגע בו הופך התות

המאדים בלחי לסימן של חלי
ולא עוד תות-שדה מתוק וריחני?
התה היה נוגע בגרונה כמו חול, היא
היתה חותרת אל העבר השני.

והיא חלמה על ים והיא חלמה על מים.
בנתיבי חלום לחים היא התהלכה.
מגדת היבש של מצחה היא דמדמה עם
ראות מרשרשות ומלאות לחה.

והיא חלמה על ים והיא חלמה על נחל.
בארץ כה שטופת דמעות היא נדדה.

בחוזן ירד השלג ובמאנגד על
חלון חדרה היה נופל, אך הילדה

היתה טבולה במי החלומות עד ברוך.
מעבר לנהר עמק של ישנים
היה כסוף מתוק מראה לה את הדרך —
אך היא אף פעם אל העבר השני

של מי החלומות האלה לא הגיעה.
בחלומה הפליגה אל דבר נכסף,
אך אור אפר חור הציף את הרקיע
והיא היתה בת עשור ועמדה על סף

שנים של התכסות ושל אותו הסתר.
והיא קלפה גיר של כסף מפליו.
היא במטה שכבה והיא קראה בספר
על נערה שמתה בלי פניצילין:

היא הסתכלה בעץ כחלחל-עלים ומתה
כי היא היתה כמו פצע בעולם הזה.
ולא בכוס התה היו עליה של מנטה
ושתי בליטות כאב תופחות על החזה.

שנים חלפו, והיא כבר בת שלושים ושתיים
וכל שנה נוספו לה סימני חשך.
שנים חלפו, אבל היא בחיים בינתיים
ויש לה שן שבורה ומשהו בשך.

וזה היה אולי הצדק הפואטי:
עכשו היא מרגישה שהיא קרבה לסוף.
היא מגרדת את הקרקעית כי עת היא
את סימני המות הכמוסים לחשף.